

2020-09-10
U2020/00662/S

Utbildningsdepartementet

Malmö stad, grundskolenämnden
Sara Wettergren
205 80 Malmö

MALMÖ STAD Grundskoleförvaltningen	
2020 -09- 21	
Diarietplan	Diariernr
GRF-2020	27472

Framställning om en försöksverksamhet med längre visstidsanställningar än vad skollagen medger

Regeringens beslut

Regeringen vidtar ingen åtgärd med anledning av framställningen.

Ärendet

Malmö stad har genom grundskolenämnden ansökt om att regeringen ska medge att kommunen inom ramen för en försöksverksamhet inför befattningen grundskolepedagog med längre visstidsanställning än vad skollagen (2010:800) medger. Försöksverksamheten skulle enligt nämnden underlätta för obehöriga lärare att, inom ramen för en längre tidsbegränsad anställning, praktisera undervisning samtidigt som de läser in en lärarexamen. Grundskolenämnden har vidare anfört att syftet med försöksverksamheten är att öka likvärdigheten och att genom en ökad kontinuitet höja undervisningens kvalitet och säkerställa studiero och trygghet för elever i en tid då det råder brist på behöriga lärare i skolorna.

Skälen för regeringens beslut

De personer som skulle komma att anställas i den föreslagna nya befattningen ska enligt nämnden praktisera undervisning och är därför att anse som lärare i skollagens mening.

Enligt 2 kap. 20 § skollagen får endast den som har lärarlegitimation anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Av 2 kap. 13 § skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens

organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § skollagen eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Personen får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser modersmål, yrkesämne i gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå, eller individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning.

Skollagen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att, med undantag från 2 kap. 13 § skollagen, meddela föreskrifter om en försöksverksamhet med tidsbegränsade anställningar av personer som ska bedriva undervisning som lärare i skolväsendet i ett eller flera ämnen där det råder brist på legitimerade och behöriga lärare, och som har ämneskunskaper som motsvarar de ämneskunskaper som krävs för en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnen som personen ska bedriva undervisning i, och som genomför en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för att uppnå en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnena (2 kap. 22 b § skollagen). Regeringen har med stöd av bemyndigandet meddelat föreskrifter om en försöksverksamhet med anställning under viss kompletterande utbildning (förordningen [2016:350] om försöksverksamhet med anställning under viss kompletterande utbildning).

I den försöksverksamhet med längre tidsbegränsade anställningar som Malmö stad nu har ansökt om att få inrätta skulle även andra utbildningar än kompletterande pedagogisk utbildning berättiga personer som praktiserar undervisning till längre tidsbegränsade anställningar. Bemyndigandet i 2 kap. 22 b § skollagen kan därför inte tillämpas.

I 29 kap. 23 § första stycket skollagen finns det ett generellt bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om försöksverksamhet inom skolväsendet. Bemyndigandet är emellertid begränsat när det gäller vilka undantag från skollagen som får göras. I fråga om försöksverksamhet på grundskolenivå får föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet inte innehålla andra undantag än undantag från organisatoriska bestämmelser i skollagen. Den föreslagna

försöksverksamheten avser införandet av en ny undervisande personalkategori som ska undantas från skollagens bestämmelser om tidsbegränsade anställningar för lärare som saknar legitimation och behörighet. Frågan är alltså inte om organisatoriska bestämmelser, varför bemyndigandet i 29 kap. 23 § skollagen inte heller är tillämpligt.

Även om regeringen alltså saknar lagliga möjligheter att bifalla Malmö stads framställning bör det framhållas att det i Regeringskansliet för närvarande pågår ett arbete med frågor inom de områden som framställningen berör. Även i den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna (det s.k. januariavtalet) ingår punkter om att förbättra möjligheterna att arbeta på en skola och samtidigt studera till lärare för att uppnå lärarbehörighet. Att nu inleda ett lagstiftningsarbete i enlighet med Malmö stads framställning vore att föregripa detta arbete. Regeringen vidtar därför ingen åtgärd med anledning av framställningen.

På regeringens vägnar

Anna Ekström

Sara Carlsson